

EXEKUCE

Exekuci lze postihnout majetek dlužníka v případě, že věřitel má vykonatelné rozhodnutí (tzv. exekuční titul), na základě kterého může být exekuce (=výkon rozhodnutí) nařízena. (např. pravomocný rozsudek, rozhodčí nález, notářský nebo exekutorský zápis (do 31.12.2012) se svolením k vykonatelnosti, vykonatelná rozhodnutí správních orgánů, platební výměr zdravotní pojišťovny). Pokud dlužník neplní povinnost uloženou vykonatelným rozhodnutím, může se věřitel domáhat splnění povinnosti (většinou zaplacení dlužné částky) prostřednictvím dvou typů řízení:

1) Exekuční řízení dle Občanského soudního řádu č. 99/1963 Sb.(OSŘ)

Věřitel=oprávněný se může obrátit na soud a to Návrhem na výkon rozhodnutí. V tomto případě exekuci provádí soudní vykonavatel a to pouze způsoby, které navrhl oprávněný a poté schválil soud. (pouze v případech dle § 251 OSŘ)

2) Exekuční řízení dle Exekučního řádu č. 120/2001 Sb. (EŘ)

Oprávněný se s Návrhem na nařízení exekuce obrací na tzv. soudního exekutora, kterého si sám zvolí. Vybraný soudní exekutor požádá exekuční soud, aby jej pověřil provedením exekuce. Soud vydá pověření do 15 dní. Exekutor zjišťuje majetkové poměry dlužníka=povinného (např. u VZP, zaměstnavatele, účty u bank, katastr nemovitostí, evidence vozidel atd.) a sám si volí, jakými způsoby bude exekuci provádět. Soudní exekutor může po oprávněném požadovat složení zálohy na náklady provedení exekuce. (nelze provést v případech dle § 37 odst. 2 písm.b EŘ). Povinný se tedy o exekuci dozví až v okamžiku, kdy je mu doručena výzva k dobrovolnému splnění a to již exekutor učinil úkony směřující k zajištění majetku dlužníka jako např. zablokování účtu, zřízení exekutorského zástavního práva na nemovitosti aj. Exekutor zašle povinnému výzvu, aby do 30 dnů dobrovolně splnil povinnost (většinou uhrazení dluhu). Ve výzvě exekutor vyčíslí vymáhaný dluh, náklady oprávněného a zálohu na snížené náklady exekuce. Pokud tak dlužník učiní, snižuje se odměna exekutora na polovinu. Na základě výzvy exekutora je možné ve lhůtě 30ti dnů podat návrh na (částečné) zastavení exekuce. Během tohoto řízení exekutor nemůže exekuci provádět, ovšem majetek zůstává stále exekučně zablokován. Exekutor posoudí, jakým způsobem bude exekuce provedena a poté zvolený způsob uvede v exekučním příkazu. Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

Způsoby provádění exekuce

1) Příkazání pohledávky z účtu

Exekutor zablokuje dlužníkovi přístup k účtu a peníze na účtu použije k zaplacení vymáhaného dluhu. Dlužník je o exekuci účtu informován až po zablokování. Přímou v bance může dlužník zjistit, na základě jakého exekučního příkazu byl účet obstaten a který exekutor je exekuci pověřen.

Banka je povinna vyplatit dlužníkovi z jeho účtu částku odpovídající trojnásobku životního minima jednotlivce, tedy 16 500 Kč, pokud tyto peníze na účtu jsou. Tuto částku banka dlužníkovi na jeho žádost vyplatí pouze jednou!

Pokud exekutor přistoupí k obstatení účtu, nezkontroluje předtím, odkud pocházejí peníze na něj připsané a zabaví je. Dlužník může žádat plátce mzdy, důchodu/dávek (zaměstnavatele, ČSSZ, úřad práce...), aby byly peníze vypláceny jiným způsobem, např. složenkou.

Dlužník může svoji banku požádat o zřízení tzv. „chráněného účtu“, na který bude poukazována nezabavitelná částka ze mzdy, se kterou může dlužník volně nakládat a nebude mu odebrána exekutorem.

<https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Co-je-chraneny-ucet-a-jak-jej-zridit-a-uzivat/>

2) Srážky ze mzdy

Exekutor oznámí zaměstnavateli dlužníka, aby část jeho mzdy měsíčně odváděl na exekuci. Dlužníkovi zůstává tzv. **nezabavitelná částka**, která se vypočítává dle vyhlášky č. 595/2006 Sb. Výši nezabavitelné částky si lze spočítat na <https://www.ekcr.cz/srazky-ze-mzdy>

Při výpočtu se zohledňuje, zda dlužník vyživuje děti. Vyživovací povinnost se zohlední pouze u manžela/ky, partnera/partnerky s nárokem na starobní nebo invalidní důchod 2. a 3. stupně nebo sirotčí důchod.

Je-li zahájeno **4 a více nepřednostních exekucí**, bude se srážet, jako kdyby šlo o přednostní exekuci. „**Vyšší srážky**“ ale neplatí pro starobní, invalidní důchodce ve 2. a 3. stupni, sirotčí důchody, pokud není možné srazit částku, která odpovídá minimální splátce v oddlužení tj. 2178 Kč. (§ 279 odst. 4,5 OSŘ)

Srážkám kromě mzdy podléhá také důchod (starobní, invalidní, z pojistné smlouvy), peněžitá pomoc v mateřství, nemocenské/ošetrovné, stipendium, podpora v nezaměstnanosti, náhrady mzdy (např. náhrada za ztrátu na výdělku, odstupné...).

Exekuci lze postihnout také dávky jako: rodičovský příspěvek, odměna pěstouna, příspěvek na péči (jestliže je příjmem poskytovatele služby)

Exekuci nelze postihnout: superdávka, příspěvek na úhradu potřeb dítěte, příspěvek při převzetí dítěte, jednorázový příspěvek na zakoupení motorového vozidla, porodné, pohřebné, příspěvek na péči (vyplacen oprávněné osobě) a mimořádná okamžitá pomoc.

3) Prodej movitého (nemovitého) majetku

Exekutor při hledání majetku může vstoupit nejenom tam, kde má dlužník trvalý pobyt, ale i tam, kde se dlužník fakticky zdržuje, nebo tam, kde se exekutor domnívá, že dlužník může mít majetek. Do takového objektu může exekutor vstoupit i v nepřítomnosti dlužníka za asistence zámečníka. Dlužník ani jiná osoba nemohou exekutorovi v přístupu bránit. Jednalo by se o trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí. Exekutor v bytě/domě provede soupis movitých věcí, které buď ihned zabaví a odveze, nebo je označí („oblepí“) a prozatím ponechá na místě s tím, že dlužníkovi předá soupis věcí s cenou, kterou exekutor stanovil. Zabavené věci pak mohou být prodány ve veřejné dražbě. Exekutor nemůže zabavit věci - *obvyklé vybavení domácnosti, zejména lůžko, stůl, židle, kuchyňská linka, kuchyňské nářadí a nádobí, lednička, sporák, vaříč, pračka, vytápěcí těleso, palivo, příkrývka a ložní prádlo, pokud hodnota takové věci zjevně nepřesahuje cenu obvyklého vybavení domácnosti*, dále snubní prsten, školní potřeby, zdravotnické potřeby a hotovost do částky dvojnásobku životního minima 11 000 Kč (podrobněji viz níže).

Pokud exekutor zapsal/zabavil movitou věc, která patří jiné osobě než dlužníkovi, pak by se vlastník měl snažit prokázat své vlastnictví. Vlastník dává žádost o vyškrtnutí jeho věci z exekuce a to do **30 dnů** od té doby, kdy se vlastník dozvěděl o soupisu jeho majetku. O návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu exekutor rozhodne do 15 dnů. Pokud exekutor návrhu nevyhoví, pak se vlastník může obrátit do **30 dnů** na soud s žalobou o vyloučení věci z výkonu rozhodnutí. Od podání návrhu o vyškrtnutí u exekutora a po dobu soudního řízení o žalobě nelze sepsané movité věci prodat. K vyškrtnutí může také dojít se souhlasem věřitele, je tedy možné se s ním dohodnout. Od okamžiku nařízení exekuce nesmí povinný nakládat se svým majetkem, např. převedení majetku na jinou osobu by bylo neplatné.

Kde se nachází „**Byt povinného**“ upravuje v čl. 32 Směrnice MS 1360/95-OOD, kterou se vydává Řád pro soudní vykonavatele:

1. *Bytem povinného podle čl. 31 bodu 1 Instrukce je zejména:*

- a) *byt, ke kterému má povinný, po případě se svým manželem, nájemní nebo podnájemní právo*
- b) *byt, který je ve vlastnictví povinného nebo jeho spoluvlastnictví s další osobou (manželem)*
- c) *byt (místnost), který povinný obývá v domě (bytě) svých rodičů, manžela, družky, druha, rodičů manžela apod.*
- d) *byt třetí osoby, ve kterém se povinný zdržuje trvale, nebo přechodně, nikoliv však krátkodobě za účelem návštěvy*
- e) *místnost v ubytovně, nebo hotelový pokoj*

2. *Vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, lze zajistit přístup k věcem povinného za podmínek § 325a, § 326 odst. 1 o.s.ř.*

Jaké věci exekutor zabavit nesmí:

§ 322 občanského soudního řádu č. 99/1963 Sb.

(2) Z výkonu rozhodnutí jsou vyloučeny zejména tyto věci ve vlastnictví povinného nebo ve společném jmění povinného a jeho manžela:

- a) běžné oděvní součásti, včetně prádla a obuvi,
 - b) obvyklé vybavení domácnosti, zejména **lůžko, stůl, židle, kuchyňská linka, kuchyňské nářadí a nádobí, lednička, sporák, vaříč, pračka, vytápěcí těleso, palivo, příkrývka a ložní prádlo, pokud hodnota takové věci zjevně nepřesahuje cenu obvyklého vybavení domácnosti,**
 - c) studijní a náboženská literatura, školní potřeby a dětské hračky,
 - d) sňubní prsten, písemnosti osobní povahy, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se povinného nebo členů jeho rodiny a nosiče dat těchto záznamů, pokud nelze takové záznamy přenést na jiný nosič dat, a jiné předměty podobné povahy,
 - e) zdravotnické potřeby a jiné věci, které povinný nebo člen jeho domácnosti potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě,
 - f) hotové peníze do částky odpovídající dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu^{80c}), 11 000 Kč.
 - g) zvířata, u nichž hospodářský efekt není hlavním účelem chovu a která slouží člověku jako jeho společník.
- (3) Je-li povinný podnikatelem, nemůže se výkon rozhodnutí týkat těch věcí z jeho vlastnictví, které nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti; to neplatí, vázne-li na těchto věcech zástavní právo a jde-li o vymožení pohledávky oprávněného, která je tímto zástavním právem zajištěna.

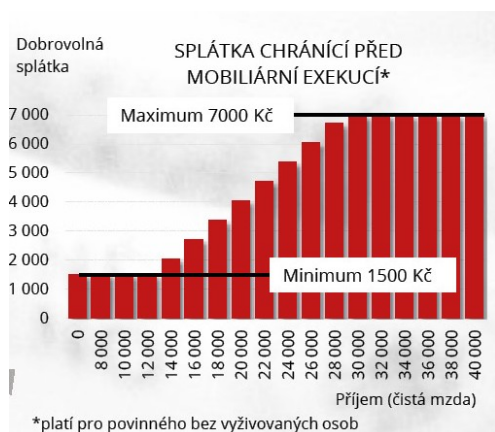
Nelze prodat movitý majetek obvyklé hodnoty u zvláště zranitelných osob, což jsou invalidní důchodci ve 2. a 3. stupni; starobní důchodci s důchodem který nepřesahuje minimální mzdu a lidem, kterým vznikl dluh do 18. let jejich života (§67 EŘ). Status zranitelnosti je nutné exekutorovi sdělit a doložit (např. potvrzením o přiznání důchodu)

Exekutor nemůže pořídit soupis, ale může provést prohlídku bytu za účelem zjištění majetku povinného (nezabrání to návštěvám vykonavatelů). Jestliže vykonavatel nenalezne věci, které lze exekucí postihnout, výkon exekuce ukončí.

Ostatní osoby mají možnost vyhnout se prodeji majetku a to **vykoupit se dobrovolnou splátkou**. Probíhají-li srážky z příjmu a vymáhá se pro přednostní pohledávku, tak stačí platit exekutorovi měsíčně částku dle výše příjmu (viz tabulka), minimálně však 1500 Kč, maximálně 7000 Kč.

Konkrétní částku dlužníkovi sdělí příslušný exekutor

- je-li vymáháno pro přednostní pohledávku nebo nemá-li dlužník příjem, pak stačí 1500 Kč

(1/3 z toho, co dlužníkovi zůstane, když z čistého příjmu odečte 7300 – základní nezabavitelná částka)

Pokud hodnota sepsaného majetku dlužníka je 36x vyšší než splátka, pak i tak lze majetek prodat. POZOR! dle výkladu se to týká exekucí, kde byl nově vydán exekuční příkaz na prodej movitého majetku nebo na nová exekuční řízení (od 1.1.2022), nikoliv na staré exekuční příkazy

Je nutné vyčkat, až exekutor provede v bytě či domě soupis movitých věcí, musí zjistit hodnotu movitého majetku, a až poté mu písemně oznámit, že budete platit dobrovolnou splátku a požádat o odklad dle §54 Exekučního řádu. Exekutor pošle výzvu na první splátku,

kteřou je nutné uhradit do 10 dnů od doručení. Nebude-li splátka ani po druhé výzvě exekutorovi zaslána, pak odklad/ochrana majetku končí automaticky.

Exekutor odklad mobiliární exekuce zaznamená do Centrální evidence exekucí (další mobiliární exekuce se tak staví do řady, nemohou probíhat další soupisy majetku, dokud nebude první exekuce vymořena)

Výjimka! - výše uvedená omezení a změny se nevztahují na exekuce vedené na dluhy na výživném, škody z trestné činnosti, úmyslné protiprávní jednání, náhrada škody z ublížení na zdraví

Dluh, který je exekučně vymáhán, se skládá z:

1. samotného **dluhu**- tzv. jistiny,
2. **příslušenství** (např. úroky z prodlení, smluvní úroky, smluvní pokuta atd.)
3. **nákladů právního zastoupení věřitele** od nalézacího řízení až po exekuční řízení
4. **nákladů soudu** a
5. **nákladů exekuce** podle §87 exekučního řádu, které jsou přesně vyčísleny Příkazem k úhradě nákladů exekuce. V tomto příkazu se tedy vyčísľují náklady oprávněného a náklady exekutora dle vyhlášky č. 330/2001. Odměna exekutora včetně paušálních nákladů na provedení exekuce činí minimálně 6500 Kč bez DPH. Proti nákladům uvedeným v příkazu lze podat námitky do 8 dnů od doručení. Pokud exekutor námitkám nevyhoví, je povinen předat je soudu, který do 15 dnů o námitkách rozhodne. Proti rozhodnutí soudu již není odvolání možné. Exekutorem vymořená částka se použije nejprve na **náklady řízení** (náklady a odměna exekutora, příp.soudu), dále se vymořená částka připisuje na úhradu **jistiny** až poté na další příslušenství pohledávky (např. úroky, úroky z prodlení).

Exekuce může být skončena **až po zaplacení CELÉ dlužné částky, tedy včetně nákladů oprávněného a nákladů exekutora.**

Veškeré úkony a rozhodnutí exekutora a soudu jsou evidovány v exekučním spise.

Exekutor je povinen na žádost dlužníka 1krát ročně zaslat spis bezplatně, opakovaně za poplatek (§94 EŘ). (U exekucí nařizených do 21.12.2021 1krát ročně zašle informaci o výši a datu vymořeni)

Exekutor je povinen provádět exekuci v pořadí, v jakém mu byla doručena usnesení o nařizení exekuce. Nebrání-li to účelu exekuce, provede se exekuce ukládající zaplacení peněžité částky příkazáním pohledávky z účtu povinného, srážkami ze mzdy a jiných příjmů nebo zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitostech. Pokud výše uvedené způsoby nepostačují k uhrazení vymáhané peněžité pohledávky, jejího příslušenství, nákladů oprávněného a nákladů exekutora, provede se exekuce ukládající zaplacení peněžité částky prodejem movitých věcí a nemovitostí. Přímou u exekutora je možné také v průběhu řízení podávat návrh na odložení nebo (částečné) zastavení exekuce. Pokud exekutor návrhu nevyhoví, postoupí jej soudu, který rozhodne. O odložení exekuce lze žádat v situaci, kdy exekuce by pro povinného a jeho rodinu mohla mít zvláště nepříznivé následky nebo kdyby byl povinný exekucí vážně ohrožen, nebo kdy lze očekávat, že exekuce bude zastavena. Důvody pro odložení stanoví OSŘ v § 266.

Návrh na zastavení exekuce může povinný podat do 15 dnů ode dne, kdy se o důvodu pro zastavení dozvěděl. Důvody pro zastavení exekuce stanoví §268 OSŘ. Exekutor další účastníky exekuce vyzve, aby se k návrhu na zastavení vyjádřili. Pokud všichni účastníci souhlasí, exekutor vyhoví. O zastavení exekutor rozhodne také v případě, souhlasí-li oprávněný.

Pokud je vůči dlužníku vedena exekuce, je možné exekutora kontaktovat a pokusit se domluvit na splátkách. Exekutor ovšem není povinen splátkovému kalendáři vyhovět, navíc dohoda o splátkách nezastavuje provádění exekuce dle výše uvedených způsobů, tzn. I při splátkách exekutor může srážet ze mzdy, blokovat účet, nemovitost aj.

Po skončení exekuce zašle exekutor oznámení o skončení exekuce všem orgánům a osobám, které ve svých evidencích vedou poznámku o probíhající exekuci anebo kterým byla v exekuci uložena nějaká povinnost. Na žádost zašle toto oznámení neprodleně také účastníkům řízení.

Nad jednáním exekutora vykonává dohled:

Exekutorská komora ČR, Radnická 16, Brno, tel.: 515 917 586

Odbor dohledu Ministerstva spravedlnosti ČR, Vyšehradská 16, 128 10, Praha 2, tel:
221 997 330

Předseda okresního soudu, do jehož obvodu je exekutor jmenován; jde-li o státní dohled v jednotlivé věci, též předseda soudu příslušného podle § 45 (dále jen „exekuční soud“).

► ZASTAVENÍ MARNÝCH EXEKUCÍ

Po 6 letech marného vymáhání vyzve exekutor věřitele ke složení zálohy na náklady exekuce, nesložil-li věřitel zálohu, je exekuce zastavena.

Složil-li věřitel zálohu, exekuce běží dalších 6 let, je-li i v těchto dalších 6 letech vymáhání marné, pak bude exekuce zastavena každopádně, ačkoliv s tím věřitel nesouhlasí. (tedy maximálně může běžet 12let). Výkon exekuce může být obnoven, získá-li dlužník majetek nebo příjmy- po 10 letech od zastavení je promlčeno.

Výjimka! neplatí pro dluhy na výživném a škody z trestné činnosti a úmyslného protiprávního jednání a újmy na zdraví

ODMĚNA EXEKUTORA - VÝŽIVNÉ

!!! Pozor v exekučním příkaze mohou být předběžně vyčísleny vysoké částky odměny exekutora. !!!

Dle §5 vyhlášky č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora

(4) Je-li vedena exekuce podle exekučního titulu, ve kterém se oprávněnému přiznává nárok na opětuující se dávky, je základem pro určení odměny výše exekutorem vymoženého plnění nezahrnujícího náklady exekuce a náklady oprávněného. Je-li základem pro určení odměny výše plnění nezahrnujícího náklady exekuce a náklady oprávněného, které bylo vymoženo na opětuující se dávky, jež se staly splatnými ode dne zahájení exekučního řízení, nesmí základ pro určení odměny přesáhnout pětinasobek hodnoty ročního plnění.

Když exekuce skončí dříve než za 5 let, budou tyto částky přepočítané = 15 % z vymáhaného výživného, budou snižované, exekutor vydá na konci nový příkaz k úhradě nákladů exekuce.

Další důležité informace k exekucím

V **centrální evidenci exekucí (CEE)** je uváděna celková vymáhaná částka a název **oprávněného**. Exekutor má povinnost 1krát ročně aktualizovat výši dluhu k 31.12.

Zaměstnanci exekutorských úřadů mají povinnost **nahrávat telefonickou komunikaci**

Pojistné na zdravotním a sociálním pojištění je nově úročeno zákonným úrokem z prodlení – tj. 8 procent ročně + repo sazba ČNB (dosud bylo úročeno 35 procent ročně). Lze žádat o odpuštění penále po uhrazení dlužného pojistného (odstranění tvrdosti zákona), formuláře na www.nedluzimstatu.cz - ale jen u dluhů, které ještě nejsou vymáhány exekučně

► **ZASTAVENÍ BAGATELNÍCH EXEKUCÍ** jen pro exekuce nařízené do 31.12.2018 včetně, novější ne Exekuce bude zastavena, za těchto podmínek, které musí být splněny současně

- **jistina do 1500 Kč a 3 roky zpět** (tedy v letech 2019, 2020 a 2021) **nebylo nic vymoženo a ani dlužník dobrovolně nic neuhradil a věřitel** po výzvě exekutora **nesložil zálohu** na pokračování exekučního vymáhání (věřitel má lhůtu 30-ti dnů na složení zálohy od obdržení výzvy exekutora) – exekutor musí nejpozději do 31.3.2022 vyzvat věřitele ke složení zálohy

Exekutor exekuci zastaví automaticky! Není nutná jakákoliv aktivita dlužníka. Exekutor sám zašle povinnému usnesení o zastavení exekuce, případně si to lze vyžádat. Tato pohledávka se stává do budoucna trvale nevymahatelná (exekuce už nemůže být v budoucnu zahájena).

Dlužník může požádat na poště, kde funguje služba Czech point o **výpis z Centrální evidence exekucí ČR (CEE)** nebo je možné také získat výpis prostřednictvím webových stránek www.ceecr.cz Výpis je zpoplatněn.